

Veckans växt v. 23 2010

Vårstjärna, hybridvårstjärna och liten vårstjärna

I tidigare veckans växtporträtt kan du läsa mer om **rysk blåstjärna (*Scilla siberica* Haw.)**, **tidig blåstjärna (*Scilla bifolia*)** och **stor vårstjärna (*Scilla luciliae*)**. Nu lägger vi ytterligare tre representanter för släktet *Scilla* till listan:

Vårstjärnan, *Scilla forbesii*, är den vanligaste av vårstjärnorna, den frösår sig och sprider sig lätt i stora sammanhängande mattor. Ett gammalt namn för vårstjärnor är snöstjärnor. På danska heter den snøpryd och på norska snøstjerne. På latin har den tidigare hetat *Chionodoxa luciliae* och *C. forbesii*. Vårstjärnan hittades 1842 av botanikern Pierre Edmond Boissier i västra Turkiet och är uppkallad efter James Forbes, en engelsk trädgårdsmästare som levde 1773-1861. Han var chefsträdgårdsmästare hos hertigen av Belford på Woburn Abbey i Bedfordshire.

Vårstjärnan blir 15-20 cm hög och har två raka, linjära, gröna eller blågröna blad som blir 7-25 cm långa. Blommorna är upprätta med en djupblå färg och ett vitt öga. Blommorna är 2-3 cm breda och mellan 4-12 blommor finns på varje stjälek. Blomningstiden är i april.

Vårstjärnan har troligen odlats i Sverige sedan slutet av 1800-talet, men då under namnet *Chionodoxa luciliae*. Detta latinska namn har även stor vårstjärna haft. När vårstjärnan bytte namn från *C. luciliae* till *C. forbesii* vet vi inte. Därför kan det vara svårt att veta vilken art man menar när man läser äldre litteratur. Det finns både en vit form "Alba" och en rosa form 'Pink Giant' av vårstjärnan.

Det är inte ovanligt att hitta **hybridvårstjärnan, *Scilla x allenii***, omtidig blåstjärna *S. bifolia*, växer tillsammans med vårstjärna, *S. forbesii*. Hybridvårstjärnorna känns igen på att ståndarna ser ut som ett mellanting mellan blåstjärnornas trådlika ståndarsträngar och vårstjärnornas korta ståndare med vita, breda, ståndarsträngar som står ihop som ett rör.

Liten vårstjärna, *Scilla sardensis*, började odlas i Europa 1883 och kom till Danmark 1893. Den finns till försäljning i Sverige i en lökkatalog från Svenssons fröhandel 1910. Liten vårstjärna kommer ursprungligen från västra Turkiet och är den minsta av vårstjärnorna. Namnet *sardensis* syftar på att den kommer 'från Sart' (Sardis), som ligger i västra Turkiet.

Liten vårstjärna blommar tidigast av vårstjärnorna, redan i mars.

Den frösår sig och sprider sig villigt i trädgården. Liten vårstjärna blir 7-20 cm hög och har två mörkgröna, linjära blad. Blommorna är mörkt blåa och saknar vitt öga. De är mindre än sina släktingar, endast 1 cm breda, men upp till 16 blommor kan finnas i varje klase.

Text: Karin Persson

Foton: Anita Ireholm